

TRABZON MİLLETVEKİLİ M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN

ULAŞTIRMA BAKANLIĞININ 2007 YILI BÜTÇESİ ÜZERİNDE

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPTIĞI KONUŞMANIN ÖZETİ

➤ **Karadeniz'i Batum'a bağlayacak bir demiryolu hattı Türkiye'nin dış ticaretinde ve bölge ekonomisinin gelişmesinde son derece önemli bir rol üstlenecektir**

Sayın Bakanın demiryoluna ağırlık veren yaklaşımını çok doğru buluyorum. Demiryolu politikasında, doğuyu batıya, batıyı doğuya bağlayan veya Ankara merkez olmak üzere Ankara'dan batıya, kuzeye, güneye, doğuya, güneydoğuya, Türkiye'nin bütün tarafına bağlantı olabilecek şekilde bazı ilave hatlarla birlikte bir proje görüyorum; ama, güneydoğuyu kuzeye bağlayan bir hat göremedim, GAP'ı Karadeniz'e bağlayan ve orada, GAP'ta üretilen tarımsal ürünlerin Rusya ve diğer Türk cumhuriyetlerine ihracını sağlayacak bir olanağın yaratılması uygun olur diye düşünüyorum. GAP'ı Karadeniz'e bağlayan bir demiryolu projesi iki bölgenin entegrasyonu ve ilişkilerinin geliştirilmesi açısından da olumlu sonuçlar verecektir. Yine, Karadeniz'i, Trabzon merkez olmak üzere, Batum'a bağlayacak bir hat, GAP-Karadeniz demiryolu hattının bir uzantısı olarak Türkiye'nin dış ticaretinde ve bölge ekonomisinin gelişmesinde son derece önemli bir rol üstlenecektir.

➤ **Yük taşımacılığında özel tüketim vergisiz motorin uygulaması hedefine ulaşmadı**

1 Ocak 2004 tarihinden itibaren Hükûmet denizyolu ulaşımını teşvik etmek amacıyla özel tüketim vergisiz motorin uygulaması başlattı. Özel tüketim vergileri bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de iki amaçla kullanılmaktadır; birinci amacı, hazineye gelir sağlamaktır; ikinci amacı da, kullanılmak istenilen alana göre, örneğin ulaşım politikasının bir aracı olarak da kullanılabilir. Hükûmet özel tüketim vergisiz motorinle denizyolu ulaşımını teşvik etmek istemiştir. Bu, doğal bir tercihtir. Üç tarafı denizlerle çevrili olan bir ülkede denizyolu ulaşımı toplam ulaşımın içinde çok küçük bir yüzdeye sahipse böyle bir teşviki vermek düşünülür, denenir, bakılır, olumlu sonuç veriyse devam edilir, eğer olumlu sonuç vermediyse gözden geçirilir. Dolayısıyla, verilen teşvikin hedefine ulaşıp ulaşmadığını değerlendirmek zorundayız. Sayın Bakanın verdiği rakamlardan deniz ulaşımında başlatılan ÖTV'siz yakıt uygulamasının yolcu taşımacılığında, feribotla yapılan yolcu ve yük taşımacılığında olumlu sonuç verdiğini görüyoruz. Sayın Bakanın rakamlarını yıllık programdaki rakamlarla birlikte değerlendirdiğimde ise, yük taşımacılığında ÖTV'siz yakıt uygulamasının hedefe ulaşmadığını görüyorum. Devlet Planlama Teşkilatının rakamlarına göre milyon ton/kilometre olarak ÖTV'li yakıtın olduğu 2003 yılında 5,300, 2006 yılında rakam 5,330. Verilen teşvik hedefine ulaşmalıdır. Ulaşmadıysa bunu gözden geçirmek, düzeltmek gerekir.

➤ **Telekom hisselerinin belki yüzde 49'u, belki daha fazlası bir yabancı bankada rehinli olacak**

Telekom, yaklaşık bir yıl önce özelleştirildi, 6,6 milyar dolarlık bir özelleştirme bedeliyle Telekomun işletmesi devredildi. Telekomun yüzde 55 hissesini Oger Telekom veya Ojer Telekom isimli şirket devraldı. Bu devrin yapıldığı dönemleri hatırlıyorum, şirket "gerekirse biz bunu peşin öderiz" şeklinde bir yaklaşıma sahipken peşin ödenmedi. Tabii ki, sözleşmeden doğan haklarını kullanarak peşin ödemek zorunda değildir; ama, o peşin öderim de verilen mesaj, o kadar güçlü bir kurum ki bu Ojer Telekom, gerekirse hemen bunu peşin çıkarıp ödeyecek gücü var. Şimdi, durum nedir diye bakıyoruz. Kredi kullanmış Oger Telekom. Kredi kullanabilir tabii ki. Kredi kullanırken almış olduğu Telekom hisselerini ilgili bankaya teminat olarak veriyor. Şu ana kadar Oger Telekom, almış olduğu hisselerinin yüzde 19,8'ini kredi kullandığı bankaya rehin olarak verdi. Bu rehin işlemi devam edecek gözüküyor. Yani, taksitleri hazineye ödedikçe Oger Telekom, ödediği taksit tutarı kadar Telekom hissesini devraldıktan sonra devraldığı hisseleri yine ilgili bankaya götürerek kredi alabilecek, aldığı krediyle yeni taksitleri ödeyebilecek. Böylece, bir rehin işlemi devam edecek. Rehlin karşılığı alınan kredilerle borç ödenecek. Fakat, bunun sonucunda bu süreç devam ederse sonuçta Telekom hisselerinin belki yüzde 49'u, belki daha fazlası bir bankada, -ki, bu yabancı banka- bir yabancı bankada rehinli olacak. Yani, şu ihtimali hiç gözardı etmeyelim. Bu işlemin sonucunda bir gün alacaklı banka bir takibe geçebilir. Takip konusu nedir, doğal olarak hisse senetlerini satabilir. Doğal, satacaktır; ama, bu satışın yaratacağı sonuçlar bizim özelleştirmede gözettiğimiz veya gözetmemiz gereken ilkelere aykırı olabilir.

➤ **Sayın Başbakan, iletişim vergisi bu sektörde indirilecek derken, acaba bunun, Telekomun mevcut işletmecisiyle bir ilgisi var mı?**

Bunun ilgisi olmamasını temenni ederim. Telekomun mevcut yönetimi acaba Sayın Bakandan veya Sayın Başbakandan, tarifinin yükseltilmesi talebinde bulundu mu? Hani, ben bu rakamlarla bu pazarda çok iyi bir kâr elde edemiyorum, o nedenle tarife yükseltilsin yönünde bir talepte bulundu mu? Sayın Başbakan bu talebi seçim sonrasında görüşelim, seçime kadar böyle devam edelim dedi mi? Eğer böyleyse, özelleştirmeden sağlanması gereken bir amaç var, özelleştirmenin temel amaçlarından birisi, her ne kadar Hükümet bunu pek gözetmediyse de, tüketici refahının artmasıdır. Yani, fiyatlar inecek, rekabet olacak, tarife inecek, bundan herkes kazanacak. Oysa gördüğümüz, bu özelleştirme sonrasında Telekomda tarife, bilemiyorum indi mi, ne kadar indi ama tarife yükseltilmesi de hemen akabinde sizlere gelmiş durumda, talep olarak gelmiş durumda. Ben, bu konularda sizden ve Telekomünikasyon Kurumu Başkanından bilgi rica ediyorum.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.